

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

A Magyar Párt új elnöke.

A valót fejeztük ki akkor, mikor azt mondjuk, hogy Erdély minden magyarjának lelkét az utóbbi időben vegyes érzelmek ülték meg. Egyfelől valamennyire bizakodó hangulat az új kormány irányában, másfelől sajnó fájdalom azért a súlyos veszteségért, mely a magyarságot Ugron Istvánnak a Magyar Párt elnöki székéből való távozásával érte.

Azonban a magyarság jó szelleme összhangot teremtett e vegyes szellemek között. Megteremtette azzal, hogy a Magyar Párt elnöki székébe dr. gr. Bethlen György került. Ez a tény megerősítette a kormányválsággal adott új helyzetben bizakodókat és megnyugtatta az Ugron István távozása miatt aggodalmaskodókat. És *abban, hogy ez így van, benne van a dr. gróf Bethlen György egyéniségének valódi jelentősége.*

Az új elnök, ki egyelőre ugyan csak ideiglenesen vállalta a pártvezetés terhes feladatát, még fiatal ember. Innen van a 40 éven, de azért gazdag a tapasztalatban és bölcs a tanácsban. Családi hagyományai alkalmassá teszik a közéletben való szereplésre, de ő nem ezekre, hanem saját erejére és egyéni értékeire utalva is joggal igényelhetné a vezető szerepet. Azonban nem igényelte és nem igényli, de a kötelesség elől soha nem tér ki.

Az Ugron István választását utódának három tulajdonsága iga-

zolja: a gróf Bethlen György *szép tudása, lelkiismeretes ügybuzgalma és rokonszenves, jó modora.* Tudása széles látókörrel, ügybuzgalma munkaképességgel, modora ismerőseinek általános tiszteletével ajándékozza meg.

Már mint egészen fiatal ember, értékes tanulmányt irt a választójog akkor időszerű kérdéséről, de jellemző rá, hogy az ezzel elért siker se tudta bele ringatni abba magyarság körében általános hiedelembe, hogy a politikusnak elég a jogász tudás egyoldalúságaival rendelkeznie. Ő úgy érezte, hogy

egyéb is kell. Megszerezte tehát a gazdasági ismereteket és ma mint a kolozsvári gazdasági akadémia kitüntetéssel végzett hallgatója, az Erdélyi Gazdasági Egylet vezetőségében értékesíti ezeket az ismereteket a köz javára.

Munkaképessége páratlanak mondható. Az Erdélyi Gazdasági Egyletben az ő egyéni tevékenysége ad lendületet a munkának. A református egyházközségben, mint a kolozsvári főgimnázium főgondnoka áll őt a közművelődési érdekek mellett.

A Kolozsvári Takarékpénztárban ott van rendszeresen az igazgatóság ülésén, de emellett ráer magán-gazdasága dolgaival is foglalkozni és mindenekfelett a Magyar Párt ügyeivel törődni. Figyelmére méltatja a legapróbb részleteket is. Nemcsak általánosságban kívánja gyakorolni a vezetést, hanem irányít minden kérdésben, tárgyal mindenfelét, mindenkivel és személyesen végez nem egyszer részletmunkát is, ha úgy kívánja a kötelesség.

A Magyar Párt az utóbbi negyedév alatt nagy és nehéz problémák előtt állt. Abban, hogy idáig *válság nélkül* küzdött meg meg mindegyikkel és a legtöbben sikert is ért el, — nagy része van dr. gr. Bethlen Györgynek. Részt vett a munkában tevékenységével, de elősegítette az általában szerencsés eredmény kialakulását azal is, hogy mikor a helyzet és saját lelkiismerete *pillanatnyilag* fél-

reállást parancsolt, erre határozta el magát. Akik eddig ismertük benne a széptudásu politikust, az ügybuzgó munkást és a kedves embert, *ekkor és ezután* ismertük

fel és becsültük meg az erős meggyőződésű, szilárd jellemű férfiut. Észfőleg ezért nézünk jövő munkálkodása elé teljes bizalommal.
Dr. Várady Aurél.

Az országos választások előtt.

A Magyar Párt választási egyezménye a kormánnyal. — Jelölések.

F. hó 23 án tartotta az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa, 24-én pedig intézőbizottsága ülését. A fontosabb események az intézőbizottság ülésén zajlottak le. F. hó 24-én d. e. 10 órakor Jakabffy Elemér alelnök nyitotta meg az intézőbizottság ülését, amelyen számosan voltak jelen vidéki kiküldöttek is.

Alelnök bejelenté, hogy Ugron István a Magyar Párt elnöke a tagozatokhoz intézett levelében foglalt indokolással lemondott. Az intézőbizottság egyhangú lelkesedéssel elfogadja az elnöki tanács ama javaslatát, hogy Ugron István helyett gróf Bethlen György vezesse ideiglenesen a párt ügyeit.

Bethlen György gróf elfoglalva az elnöki széket, hálás köszönetét fejezi ki a beléje helyezett bizalomért, amelynek megfelelni minden igyekezettel törekvése lesz.

Ezután a kormánnyal való tárgyalások ismeretelésére dr. Gyárfás Elemér kéri fel, Gyárfás Elemér ismerteti a kiküldött bizottság működését, részletes jelentést tesz a kormánnyal folytatott tárgyalásokról, melyeknek alapján a Magyar Párt és a román néppárt között 1923 október 23-án létrejött megállapodás és az 1925 november 8-án felvett jegyzőkönyvben leszögezett magyar kisebbségi kívánások képezték.

Az egyezmény főbb pontjai. Az egyezménybe a kormány tagjai több gyakorlati és gazdasági kérdés rendezése és megoldása mellett elismerték a következő alapelveket:

1. Minden román állampolgár *önmaga jogosult nemzetiségét magállapítani* származására, vallására és foglalkozására tekintet nélkül. Kiskorúakra szüloik, vagy gyámjuk határoz.

2. Minden szülő, vagy gyám *szabadon választhatja meg gyermeke számára az iskolát és minden gyermek abba a nyilvános jogu iskolába vehető fel, amelybe szülok beírni kívánják.*

Az iskolakérdésben történt megállapodásnak lényeges része az is, hogy az a kisebbségi polgár, aki kisebbségi iskola fenntartásához hozzájárul, nem köteles az állami iskola építési és fenntartási terheit is viselni a rendes adózáson kívül. Az iskola tanítás nyelvének az iskolafenntartó határozza meg s amelyik faluban a magyarság többségben van és felekezeti iskolát tart fenn, nem kötelez-

hető az állami iskola építésére, fenntartására.

Az egyezmény feltételei szerint a kormány sürgősen rendezni a volt magyar tisztviselők nyugdíjügyét is.

Ismertette végül dr. Gyárfás Elemér magát a választásokra vonatkozó megállapodást, melynek értelmében a magyar pártnak a kövekező mandátumok jutnak: Aradmegyében egy képviselő, egy szenátor, Biharmegyében 2 képviselő, 1 szenátor, Brassómegyében 1 képviselő, Csikmegyében 2 képviselő, 2 szenátor, Háromszékme gyében 2 képviselő, 2 szenátor, Kolozsmegyében 1 képviselő, 1 szenátor, Marostordamegyében 2 képviselő, 1 szenátor, Szatmármegyében 1 képviselő, 1 szenátor, Szilágymegyében 1 képviselő, 1 szenátor, Temesme gyében 1 szenátor, Udvarhelyme gyében 3 képviselő, 2 szenátor, Kisküküllőme gyében 1 képviselő.

A Magyar Párt jelöltjei.

E hivatalosan kiadott közlemény után közöljük a megejtett jelölések eredményét. A központi elnöki tanács a következő jelöléseket vitte keresztül:

Temesme gyében a választási egyezmény szerint egy szenátori jelöl a párt a hivatalos listán. Jelölt: Tornya Gyula dr. csákovai ügyvéd. Szilágymegyében szenátornak Paál Árpád dr.-t jelölték. Képviselőjelölt a négymandátumos listán: Jósika János báró szilágymegyei nagybirtokos. Marostordában hat képviselőt választanak s az egyezményes listán a második és negyedik helyet kötötte ki a meg egyezés. A jelöltek: Bernády György polgármester, pártelnök és Szoboszlai László dr. nyárad-szeredai ügyvéd, a megyei párt alelnöke. Szenátornak jelölték Teleki Arctur gróf elnöki tanács tagot. Csikmegyében a három képviselőjelölt közül egyet az Averescu-párt jelölt, kettőt a magyar párt: László Dezső dr. gyergyószentmiklósi ügyvédet és Willer József dr. brassói újságíró. Szenátorjelölt Gyárfás Elemér dr., az elnöki tanács tagja. Háromszékme gyében a három képviselőjelölt közül egy helyre szintén az Averescu-párt jelölt s listavezető Bucsan Constantin államtitkár lesz. A párt jelöltjei: Török Andor dr. volt alispán és Ignác László fogarasi református pap. Szenátorjelölt Sándor József, a

kerület volt képviselője. Udvarhelyme gyében a négy képviselőjelölt közül három jelölt a párt, egyet az Averescu-párt. Viszont ebben az egy megyei kerületben lesz a listavezető név a magyar párté: Bethlen György gróf a párt ezidőszerinti vezetője, helyettes elnöke. A másik két jelölt: Sebesy János dr. volt alispán és Laár Ferenc párt református pap. Szenátorjelölt Szakó Péter, megyei pártelnök.

Aradon a kilenc képviselőjelölt közül egyet, a három szenátorjelölt közül szintén egyet jelölt a Magyar Párt. Képviselőjelölt Pereaz Béla dr. aradi ügyvéd. Szenátorjelölt Barabás Béla dr. pártelnök. Biharmegyében a kilenc képviselő hely közül kettőre, a három szenátorság közül egyre jelölt a Magyar Párt. Szenátor jelölt. Kócsán János dr. volt táblabíró. Képviselőjelölt a lista elején Koczó Jenő dr. ügyvéd, a hatodik helyen pedig Weisz Sándor dr. kolozsvári lapkiadó. Szatmármegyében az öt képviselő közül a lista harmadik helyére jelölt a Magyar Párt. Képviselő jelölt Meskó Miklós dr. dévai ügyvéd. Szenátorjelölt Domahidy Elemér. Kisküküllő, Torda, Brassómegyékben egy jelöltje van a Magyar Pártnak egy egy kamarai mandátumra. Kisküküllőben jelölt: Barabás Béla dr. dicsőszentmártoni ügyvéd, Tordaaranyosban Barabás Lajos aranvosgyéresi református pap és Brassóban Szele Béla dr. ügyvéd lapszerkesztő.

Községi szenátorok választására rákerül majd a sor, talán a megyei választások után. Minden megyében egy szenátort választanak a községek tanácsosai. A választási egyezmény ezeket a szenátorságokra is kiterjedt sezerint a Magyar Párt elnöksége már most megejtette ezekre is a jelöléseket. Udvarhelyme gyébe jelölte Molnár Kálmán nagyvárad katolikus kanonokot, Csikmegyébe Görög Joachim gyergyószentmiklósi kanonokot és Háromszékme gyébe Ferenczy Géza dr. nagyajtai ügyvédet.

MAGYAR GONDOK.

Az udvarhelyszéki székelyek gazdasági panaszai.

Rendkívül tanulságos és külső kere- teiben is fölemelő gyűlése volt a Ma- gyar Párt udvarhelymegyei tagozatá- nak. A gyűléssel röviden már foglal- koztunk, ám az ott fölvetődött kérdések érdemesek arra, hogy visszatérjünk rájuk.

Az elnöki megnyitó kapcsán Ugron Zoltán fiatfalvi birtokos erélyesen fog- lalt állást amellett, hogy a párt foglal- kozzék behatóbban az általános gaz- dasági sérelmekkel s ilyen irányban is mondták ki a határozatot.

A gyűlés a szervezkedési munkála- tok egész anyagát részletesen letárgyalta s azután került a sor az indítványokra.

Az indítványok során dr. Elekes Dénes földbirtokos, ügyvéd, a székely- kereszturni unitárius főgimnáziumi fel- ügyelő-gondnoka, külön pontok alatt kérte, hogy a székely községek erdő- legelőinek felszabadtítása, a gazdasági kiviteli várnok eltörlése, a magyar ajku tisztviselők védelme, a magyar többségű községekben a magyar hivatalos nyelv behozatala érdekében a tagozat köz- gyűlése a legerősebb akciót vezesse be s ezen általános bajok orvoslása érdekében minden lehető tegyen meg.

Az indítványozó indoklása és elő- terjesztése szerint:

a) A székely községekben általános gyakorlat, hogy az erdőket egyuttal legelésre is használják. — Ez képezi sok községnek egyedüli legelőjét s erre van fektetve egész marhatenyésztése. Most az erdészei hatóság az erdőket általában legelési tilalom alá vette s így az érdekelt községek marhatenyész- tése s ezzel a gazdák megélhetése ve- szedelembe van. A közgyűlés felemelte a közgyűlés szavát a gazdák érdekében s kérte a tilalom megszüntetését.

Indítványozó előterjesztése szerint a közgyűlés a mezőgazdasági kamarához javaslatot is terjesztett elő az iránt, hogy a legelés biztosítása érdekében az egyes községekben levő 50 holdnál kisebb erdők alakítassanak át községgé, illetve közbirtokossági erdőkké s akkor az így több ezer holdat kitevő egységes erdő- terület évenkénti tilalom alatt levő s

oda vonandó vágterülete olyan csekély területet zárna el a legeltetéstől, hogy a többi egész területen a marha álló- mány nyugodtan legelhetne. Így le- gelő is lenne és az erdő is megma- radna, — a kecske is jól laknék s a káposzta is megmaradna.

A közbirtokossággá szervezés nem járhatna sérelemmel, mert ha ma be is olvadna valakinek értékesebb faálló- mánya, annak értékét a 60 éves for- dulóban bőven s minden évben meg- kapná, míg így egy ízben lehasználná s 60 évig holt tőkét képezne.

Valami ilyen forma megoldáson kell, hogy gondolkozzanak azok a községek, ahol külön legelő nem jutott, mert kü- lönben az állattenyésztés az erdőkön lehetetlenné válik.

b) Kiszámította indítványozó, hogy például a kereszturn-vidéki gazdák itt a hizott vágómarhát eladják a szállítónak átlag 22 L-ért élősúlyban s azért az eladó Prágában kap 9 cseh koronát, mondjuk 6 L, együtt 56 L-t. A kü- lönbözeti 34 L. eluzzik a költségen és vámon. Utalt arra, hogy más ország- ban nemcsak nem terheli a másfélsze- res fuvardíj a szállítmányt, hanem szállítási kiviteli jutalom van a termelő ja- vára kitűzve s így az ilyen országok- ban van is ám boldog gazdasági élet s a gazdaság jövedelmez. A különbözeti 34 L-ből a vámra 12 L. esik kilónként, vagyis a tényleges eladási árnak a fele Ezt a 12 L-t egyszerűen az állam a gazda zsebéből vonja ki, pedig ez magában elég volna nyere- ségnek. S teszi ezt akkor, amidőn ál- landón halljuk, hogy a gazdák nagyon alacsonyan vannak megadóztatva s a mikor az adóalap kivetésénél éppen a mostani miniszterelnök nyilatkozta ki plakátokon, hogy a megállapítottadókön kívül egyéb adó nem lesz s a pót- adókat (most tán 51 féle van) eltörli.

A közgyűlés egyhangú álláspontja szerint csak olyan képviselőnek adnak mandátumot, aki a gazdasági bajokat magáévá teszi s azok orvoslását meg- ígért s közöttük lakik, hogy ígéretének betartására kényszeríteni is tudja.

c) Ugyanilyen sérelmesnek tartották a magyarajku tisztviselők elbocsátását, mert az utóbbi időben kényre-kedvre bocsátották el a tisztviselőket, akik a román nyelvet a szolgálatnak megfele- lően bírták, a hivatalukat értelemmel, jó lélekkel és tisztességgel töltötték be. Erős kifakadások hangzottak fel az

iránt, hogy azok a tisztviselők bezzeg jók voltak addig, a mig az imperiumot meg kellett alapozni, abba rendet és tisztességet bevinni. Valóságos szemér- metlenség kell ahhoz, hogy most — mikor már könnyen lennének helyette- sítethetők — eldobják őket, mint egy kifacsart citromot.

d) Jelentőségében talán legnagyobb horderejű dr. Elekesnek azon indítvá- nya, hogy a vármegye magyar ajku községet a rendes községi tanácsukon mondják ki hivatalos nyelvnek a ki- sebbségt magyar nyelvet s ez alapon az új közigazgatási törvény 398. § alapján ennek törvényességét a legfőbb közigazgatási tanács által hagyassák jóvá.

Utasította is a közgyűlés a községe- ket a magyar hivatalos nyelv kimondása iránt s utasította, hogy idevonatkozó határozatukat terjesszék egyöntetűen elé s akkor az együttes határozat alapján annak apróbálása ellen semmi kifogás nem tehető, mert a 398. § szerint arra egyenesen jogunk van.

Sok érdemleges indítvány és hozzá- szólás után a gazdaközönség a nagy- gyűlésről azzal az érzéssel távozott, hogy pártszervezete útján megtalálta azt a fórumot, ahol nyelvi, kulturális és gaz- dasági bajai kifejezésre jutnak s látta, hogy szervezetsége erőt ad, hangot kiált s meghallhatja bárki, hogy az új választásokon a gazdasági bajaink or- voslása nélkül kibontakozás nem lehet.

Forrjunk össze, faji, egyházi, gazda- sági helyzetünk javítása érdekében!!!

... s. . . . s.

**Fogadja szívesen
e számhoz csatolt máso-
dik naptárjándékunkat
az 1926-os szép
falinaptárt
cserébe küldje be pon-
tosan előfizetési díját és
szerezzen a „Magyar
Nép” 17 ezres táborába
egy új előfizetőt.**

**Hollandiai és
Központi és virágmagvak.**

Ólomzérólt lóhere és lucernamagvak.
Fűmagvak és fűmagkeverékek. Ta-
karmányrépamagvak. Erdészei mag-
vak. Gyümölcsfa magvak. Műtrá-
gyák. Rézgálic. Rézkénpor. Raffia.
Manilla. Méhészeti, kertészeti és gaz-
dasági szerszámok kaphatók

a „BARÁZDA” R.-T.-nál

Árjegyzék ingyen!

Marosvásárhelyt.]

Telefon: 65. — Táviró: Barázda.

KÜLFÖLD

Ujra feléledt horvát-szerb viszály. A szerb kormány helyzete ahelyett, hogy tisztázódnék, egyre jobban bonyolódik. Radics a horvát parasztpárt vezére azért kezdett volt harcot Pasic ellen, mert ennek fia az akkori kormány több tagjával együtt egy vesztegelési ügybe keveredett. Sándor király igazságot adott Radicsnak és a radikális kormányt menesztette. Radics azonban ezzel nem elégedett meg, hanem nyilvánosan is támadta az új Uzunovics-kormány néhány radikális-párti tagját, bár a kormánynak ő maga is tagja volt. Ebből természetesen országos botrány támadt, aminek Uzunovics úgy vetett véget, hogy Radicsot kiszorította a kormányból. Bizonyára abban a reményben, hogy a horvát néppárt — a kormányban benmaradt Radicspárti miniszterek példáját követve, — elpártol Radicstól. Ez a számítás azonban nem vált be. A horvát néppárt tulnyomó többsége kitartott Radics mellett s éles harcot hirdet a kormány ellen. A horvát-szerb ellentét tehát újra feléledt. Valószínűleg lehetetlené teszi életképes kormány alakítását és így megint számolnak az országgyűlés feloszlásával.

Lengyel kormányválság. Nehezen él a lengyel kormány is, amelyet szintén nem egységes párt támogat, hanem pártok szövetsége: koalíció. Most a szociálisták kiléptek a koalícióból, mert nincsenek megelégedve a pénz árfolyamának biztosítására tett intézkedésekkel. Ezért a kormány kénytelen volt beadni lemondását és ha nem sikerül megegyezést létrehozni, Lengyelországban is választásra kerül a sor. Ez mindenesetre kellemetlenül érinti különösen Csehországot, melynek fővárosában csak a legutóbbi napokban írták alá a lengyel cseh döntőbírósi szerződést s állítólag titkos fegyveres szövetséget is. Ez alkalommal Skrzineczi lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy a lengyelek egy sláv közép-európai egyesülés kialakítására törekcsenek, ami a cseh nacionalisták nagy tetszésével találkozott. Csak már ez a terv is veszélybe került. Különben sincs nagy rend Lengyelországban. A pénzügyi és politikai zavarokon felül állandó a királpárti izgatás. A napokban pedig Linde volt pénzügyminisztert nyílt utcán lelőtték. A miniszter ellen hitlen kezelés miatt bűnvádi eljárás folyt, s a gyilkos — egy Zmiclovsky nevű őrmester — amint mondja, azért lőtte le, mert félt, hogy a bíróság fel fogja menteni. Ez bizony — mindent össze-

véve — szomorú képet nyújt az újjászületett lengyel állam életéről.

Magyar-szerb kereskedelmi szerződés. A magyar-szerb kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások a közel napokban megkezdődnek. Mindkét oldalról bizalommal várják a tárgyalásokat, melyek sikeres befejezése mind a két állam gazdasági életre nagyon előnyös lesz. A magyar-szerb viszony különben *állandóan normális*, amint ezt Nincsicz szerb külügyminiszter legutóbb kifejezte.

Riadalom a német-orosz szerződés miatt. Nagy megütközést keltett a nagy-antant köreiből Németországnak az a bejelentése, hogy Oroszországgal a lejáróban levő rapallói szerződés megújítására tárgyalásokat fog folytatni. Ez a szerződés 1922-ben jött létre és főként a két ország gazdasági viszonyait rendezte. Megújítása mégis nagy idegességet okoz, főként Franciaországban, ahol a locarnói megállapodás megsértését látják benne. Viszont Németországot semmi gáncs nem érheti, mert szándékát előre bejelentette.

Anglia súlyos májusa. Május elseje kritikus nap lesz az angol kormány s az angol gazdaság életében. Ekkor jár le ugyanis az angol köszémbányák s a bányamunkások szerződése, amit az angol kormány — a munkanélküliség enyhítése végett — évi 20 millió fonttal támogatott. A szénbányászat rendezésétől függ egész Anglia gazdasági élete s jövő viszonyainak rendezésére két mód van. Egyik a szénbányászat államivá tétele. Ezt a munkások kívánják s megvalósulása kihatna az egész világra. A másik mód — az állami támogatás eddigi rendszerének fentartása, ami nagy adóterheket jelent. Érthető ilyenformán, hogy nemcsak Angolország, hanem az egész világ közvéleménye nagy érdeklődéssel várja ezt a jelentős május elsejét.

A görög lázadók. Pangalos elnök irgalmas volt. Megkegyelmezett a halálra ítélt lázadóknak, kijetentve, hogy a görög közlérség sokkal erősebb, semhogy ilyen módon kelljen támogatni. A kegyelem mindenesetre irgalmasság.

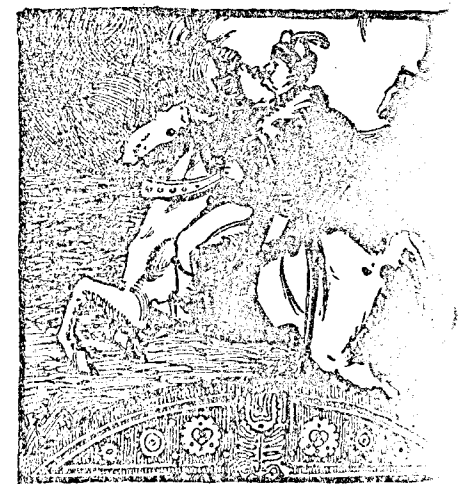
Uj orosz szovjet. Nem nagy hódításról van szó. Inkább csak egy nagyhangú kijelentésről. Az északi sarkra induló Amundsen utközben Leningradban (Péterváron) is megállott kormányozható léghajójával. Természetesen nagy ünnepekkel fogadták. Egyidejűleg azonban a szovjet-kormány kijelentette azt a szándékát, hogy a magának tekinti a sarkvidéket.

Magyar dolgok. A frankvita újra felújult, még pedig a költségvetés tárgyalása közben. Pallavicini őgróf tartott egy nagy beszédet, melyben újra megvádolta Bethlent és Rakovszky bel-

ügyminisztert, hogy tudtak a frankvita misztériáról s mikor az ügy kipattant, akariák tusolni. Bethlen István nagy erélyesen utasította vissza az őgróf bizonyítatlan vádját s kéri a nemzetgyűlést, hogy minél gyorsabban szavazzon meg a 1926—27. évi költségvetést, nélkül t. i. a Népszövetség júniusi ülés nem szünteti meg a pénzügyi ellenőrzést s a magyarányu befektetéseket sem lehet elkezdeni, amelyek pedig meg szüntelnék a munkanélküliséget. A magyar kormány különben törvénnyel fog megakadályozni a titkos társaságok alkotáását, a mostaniakat pedig könyörtelenül feloszlattja.

A kisantant konferenciája. Májusban akartak összegyűlni a kisantant külügyminiszterei Veldezbén, Szerbiában. Azonban most már június közepére marad a konferencia. Legfontosabb tárgya a lejáró szerződések megújítása.

A marokkói béketárgyalás nehézségei. A rif-hősköltevény talán még végehez közeledik: a békéről tárgyalók kiküldöttek összeültek. A tárgyalás megkezdésének feltétele: fegyverszüneti területi biztosíték. Abd el Krim megbízottjai az utóbbit nem fogadták el, megszakították a tárgyalást, hogy új feltételek kerjenek. A békefeltételek mégis lyosabbak: a marokkói szultán fentőtségének elismerése, Abd el Krim távollátása, a rif törzsek lefegyverzése a rif területek igazgatásának rendezése. Lehet, hogy a tárgyalások nem vezetnek eredményre s akkor újra kegyetlen harcok fognak fellángolni.

Kurucok nagy napja
Szalacsy Rác Imre

Ára 60 L., kapható:
Sz. RÁCZ IMRE Zálau—Zita
Plebánia címen.

A jövő nemzedékért.

Nagy örömmel és fokozódó lelkesedéssel nézem és olvasom azt a dicsőretre és elismerésre méltó mozgalmat, melyet a romániai magyar nők a jövő érdekében megindítottak. Báró Huszár Pálné mélt. asszonyoknak e lap ápr. 10-iki számában megjelent felhívásához akar kapcsolódni az én közleményem, illetve gondolatom.

Nekünk, romániai magyarságnak — asszonyoknak, férfiaknak — Istentől nyert szent kötelességünk gondoskodni a jövő nemzedékéről, a jövőveteményes kerjéről. A br. Huszár Pálné által jelzett tennivalóhoz szeretnék jelen soraimmal egy nagyon szükséges és alkalmi teendőre rámutatni.

Következnek — Isten jóvoltából — a mezei munkák napjai. A falusi kicsiny 2—5 éves gyermekek legárvábbak és legelhagyatottabbak a szénacsinálás, aratás hónapjaiban. A szülők kénytelenek otthon hagyni vagy magukra, vagy a legjobb esetben 6—7 éves nagyobb testvérkéjükre. A felügyeletet és gondozást elképzelve, hogy még a legjobb esetben is milyen lehet? Rendszerint a nagyobb testvér az, ki a kicsinyeket kivezeti az utca porába játszani, hol aztán vigyázatlanságból, véletlenségből, pajkosságból számtalan veszélynek vannak kitéve!

Óvodáink ma ugyyszólván nincsenek. Kis gyermekeink megőrzése és megővése érdekében első rendű szükségnek és kivánalomnak tartom a *nyári gyermekmenhelyek* felállítását minden faluban. Olyanformán képzelem én ezt el, mint volt a közelmúltban a „pro Transsylvania” mozgalom; azzal a különbséggel, hogy akkor az állami segítséggel történt, ma pedig a szülők és a falu társadalma adja össze a szükséges pénzt.

A menhely kialakítását így gondolom: A falu asszonyai, a nőegyletek összeállnak és egy alkalmas szobát bérelnek vagy az iskola, község háza termét a menhely céljaira elkérik. Fogadnak egy arra alkalmas — a gyermekeket szerető — felügyelő nőt, ki bizonyos díjazásért reggeltől estig a 2—5 éves gyermekek felügyeletét végezné. Ennek a díjazása kerülné pénzbe s ezt a szülők a falu társadalma és társadalmi intézményei összeadnák. Mert én azt gondolom, hogy minden szülőnek 50—100 lejnél többet érne az a lelki nyugalom, hogy gyermekét felügyelet alatt biztonságban tudja ott, amíg ő künn a mezőn dolgozik.

A muliban úgy volt, hogy főtt ételt is kaptak a kis gyermekek. Ahol lehetséges, ma is megvalósítható, ahol pedig nem, ott minden anya vagy nagyobb gyermek az ételt otthonról felviszi és beadja.

Amennyiben a felügyelő-nőnek akkora értelmisége van, kis csengő-bongó versikéket, játékokat taníthatna be a gyermek-seregnek. S e tekintetben áldásos munka volna, ha ezzel kapcsolatban — de ezen kívül is — a „Magyar Nép” könyvtára a régi, kedves Benedek Elek és Pósa Lajos-féle versikékből egy kis gyűjteményt adna ki!

Ennek megvalósítására — nézetem szerint — igen nagy szükség van! Amennyiben a br. Huszár Pálné nemes lelkületét megnyeri ez a gondolat, kérem szíveskedjék ezt a fontos ügyet munkába venni „a jövő nemzedék” érdekében, hogy ez még a nyár folyamán valósuljon meg lehetőleg minden községben.

(Homoródszentpál) *Ürmöst József*
unitárius lelkész.

HIREK

Püspökök megerősítése. A Királyhágó-melléki református püspökség ügye végre kedvező megoldáshoz jutott. A küluszminiszter ugyanis jóváhagyta Dr. Sulyok István püspökké választását s erről az egyházközséget értesítette. Az egyházközségeti közgyűlés örömmel vette tudomásul a döntést és intézkedéseket tett a beiktatására nézve. A Dr. Makkai Sándor püspökségét a király megerősítette, az eskütétel e hó 29-én a bukaresti királyi palotában fog megtörténni. Ezen az ünnepélyes aktuson Dr. Makkai kíséretében Ugron István és gróf Teleky Arthur főgondnokok is résztvesznek. Az erdélyi egyházközségek a püspöki beiktatást június hónapban nagy ünnepségek közt fogja végrehajtani.

Magyar gondok. Minden jel arra vall, hogy az erdélyi magyarság politikai élete frissebb lüktetésbe kezd. A kormánnyal való megegyezés nem biztosítja ugyan parlamenti képviselőnk részére azt a számat, ami a magyar lakosság számarányának megfelelne, de mégis nagy haladást jelent és reményt nyújt arra, hogy érdekeinknek a törvényhozás házaiban meglesznek a hivatott szószólói. Rajta kell azonban lennünk, hogy szószólóinkkal bajainkat, gondjainkat megismertessük, hiszen némának anyja sem érti szavát. Itt első sorban a kisemberekre gondolunk, akik leginkább rászorulnak arra, hogy a magyar közélet kiválasztott nagyságai sorsuk iránt érdeklődjenek. Azt hisszük, hogy jó szolgálatot fogunk tenni

a köznek, ha lapunk hasábjain a kisgazdák és kisiparosok panaszaiknak, kéréseinek, vágyainak hangot adunk. Kérjük olvasóinkat, hogy ilyenirányú közleményeiket küldjék be. Mi azok közül a fontosabbakat a nyilvánossággal is megismertetjük s erre a célra *Magyar gondok* címen sorozatot nyitunk. A kisebb jelentőségű dolgokra *Tanácsadó* rovatunkban fogunk felelni.

Székelykeresztúri vendiákok találkozója. Május 29. és 30-án lesz a székelykeresztúri unitárius főgimnázium volt növendékeinek vendiák-találkozója, amire újból a legmelegebben felhívjuk olvasóink b. figyelmét. Az intézet vezetősége nemcsak azokat hívja találkozásra, akik az intézetben végeztek, hanem azokat is, akik rövid ideig voltak az intézet tagjai, de hálával gondolnak vissza ott eltöltött tanuló éveikre. A meghívókat a napokban bocsáják szét.

Az ünnepség programja; május 29-én (szombaton) ismerkedési est a kaszinó helyiségeiben. Május 30-án d. e. fél 9 órakor gyülekezés a kaszinó udvarán, ahová az intézet jelenlegi diák-sága felvonul a vendiákok üdvözlésére. 9 órakor együttes bevonulás az unitárius templomba, istentiszteletre. 11 órakor hódolás a régi Alma Maternek, majd átvonulás az új épület tornacsarnokába vendiák-találkozóra. D. u. 1 órakor közebed a régi intézet nagytermében. D. u. 5 órakor ifj. tornaverseny a régi intézet játszó-terén v. a tornacsarnokban. Este 9 órakor: műsoros estély és vendiák-bál.

A vendégek elszállásolása lehetőség szerint magánosoknál fog történni, de mindenkinek gondoskodnak szállásról, aki legkésőbb május 23-ig jelentkezik, bejelentve azt is, hogy hányadmagával érkezik és mikor. Az intézet vezetősége kér minden vendiákot, hogy jelentse be nemcsak a saját címét, hanem azokét is, akiknek hollétéről tudomása van. A keresztúri gimn. minden volt növendéke, aki e sorokat olvassa, a magahatáskörében tegyen meg mindent atalálkozó sikerének érdekében. Keresse meg levélben volt iskolatársait, agításon részvételük mellett, s ha külföldön él, a sajtó útján is tegye mennél szélesebb körben közhírré, hogy május 30-án minden vendiákknak, aki valaha Székelykeresztúron az unitárius gimnáziumban tanult, találkoznia kell!

Mindennemű jelentkezéssel a gimnázium igazgatóságához kell fordulni.
(Igazgatóság.)

Negyedik osztály a vasúton. Hír szerint, közelebbről az állami vasúton negyedik osztályú kupékat fognak beállítani. Az intézkedés célja az volna,

hogy a drága utazást a szegény néposztály számára megkönnyítsék. Ezt a célt helyeseljük, csak a megvalósítás is helyes legyen! Félünk ugyanis, hogy a negyedik osztályú kupék túlságosan tisztátlanok lesznek és a betegségeket fogják terjeszteni. A mostani harmadik osztályon is tisztaság tekintetében elég szomorú állapotok uralkodnak.

Készüljünk az országos választásokra! Annak idején a közigazgatási választások előtt tájékoztatót bocsátottunk ki, amelyben ismertettük a választások szükséges tudnivalóit. Úgy értesülünk, hogy ennek a tájékoztatónak olvasóink jó hasznát vették. Mult számunkhoz egy mellékletet csatoltunk, amely Dr. Balogh Arthur gondos és kimerítő feldolgozásában az országos választások tudnivalóit ismerteti. Ezek a választások jóval fontosabbak, mint az előzőek s ezért ajánljuk olvasóinknak, hogy készüljenek föl reá derekasan, tájékoztatónkat beszéljék meg és fordítsák a magyar ügy javára.

Akik hazagondolnak. Jobbágytelke marostordamegyei község 2 harangot szerzett be közadakozásból. Egy ifjú legény adományokért sorba járta azokat a jobbágytelki leányokat és legényeket is, akik Kolozsváron szolgálnak. A derék ifjak 3700 lejt adtak össze a harangalapra. Szép példája a szülőfaluválató együttérzésnek!

Erdélyi medve Bernben, Svájcban medvért elnevezett fővárosában, Bernben most erdélyi csoda került a medvéházba. A századik magyar gyermekvonat most ment a vendégszerető Svájcba, s a magyar gyermekek hála-ból egy másfél éves medvét vittek ajándékkul, amit egy erdélyi főúr adott nekik. Bernben nagy gyülekezet fogadta a fiatal medvét ujongó örömmel. Cserkészek húzták be ketrecét diadalmenet-bensünnepelesen elhelyezték a medvét a többi közé. Mert mindig tartanak medvét a város nevének tiszteletére.

A hideglelés, mint orvosság. Lauregg német orvos hosszú kísérletek után arra a meglepő eredményre jött, hogy a paralizis nevű elmebetegség hideglelés oltásokkal bámulatosan gyógyul. A kezelt betegek maláriával való beoltásuk után egészen visszanyerték betegségük előtti szellemi erejüket és munkabírásukat. Az ember sohasem tudja, hogy mitől hízik és — mitől gyógyul.

Tömeges öngyilkosságok. Öngyilkosság tekintetében ma a világon kétségtelenül Budapest vezet. Egymásután dobják el az életet maguktól fiatalok, öregek, férfiak, nők egyaránt, egyszerűbb emberek épen úgy, mint a magasabb értelmiségűek. A mult napokban csak egyetlen 24 óra alatt 21 menekült a nélkülözések, a szenvedések elől a halálba. Pedig nincs olyan halál, amelynél még a legkínosabb élet is ne volna jobb.

Óriás petróleum tűz. Amerikában St-Louisban villámcsapástól egy óriás petróleum raktár, melyben egy millió métermázs petróleum volt felraktározva, meggyulladt és felrobbant. A robbanás ereje nemcsak a közelebbi házakat rongálta meg, hanem a távolabbi helyeken is megrendítette a földet. Az óriási tűz eloltásán, illetve továbbharapodzásának megfékezésén mintegy 3000 ember dolgozik.

Új könyvek.

Teleky Dezső: Erdélyi regék.

Erdély földje tele van mesékkel, regékkel, melyek nemcsak a fonókban kedvesek, mikor szépen zengő élőszóval folydogálnak az ajkokról, hanem könyvekbe foglalva is érdekesek, mikor egy-egy ahhoz értő íróember leírja őket. Benedek Elek a nagymestere az ilyen írásoknak. De kivüle mások is meg-megkísérik megírni ezeket a meséket és regéket.

Teleky Dezső is ezek közül való, aki egész kis könyvre való regét írt össze. Könyvében ügyesen meséli el a legkülönbözőbb székely, román és szász regéket. A Cenk óriás arról szól, hogy a leányvérrel élő Cenk óriást miként győzte le és változtatta sziklává a becsületes lelkű, igaz szívű Denge királyfi, a gonosz ellensége és a jóság hatalmával hogyan lett Feketeország Boldogország. Elmondja a Vártető és Hargita regéjét is: Gyöngyvér, az óriás leány, beleszeretett Bélbor vitézbe, Csaba egyik hadnagyába, aki a széke-lyekkel letelepedett a hegyek közt. Hargita tündér segítségével boldogok is lettek a fiatalok. Gyöngyvér óriási váranak emléke a Vártető, a tündér nevét meg a Hargita őrzi. A Szemeskö regéje az, hogy a Gonosz Szellem oda csalta a kincsleső embereket az egyszemű Sárkány áldozatául mindaddig, míg

vége a kereszténnyé lett népek között nem akadt több martalék és akkor a Gonosz Szellem kövé változtatta a Sárkányt, aki a Szemeskö barlangjából mintegy óriás szemből azóta értelmetlenül bámul a csiki havasok ormaira.

Úgyesen regél még könyvében a Gyilkos-tóról, a gainai leányvásárról, Baba Dokiáról és a vörös királybíróról. Mindezekben részben a népi megőrzött hagyományos adatokat használja föl, részben maga talál ki történeteket. De mindenikben kiemeli a lélek-nemesítő tanulságokat is anélkül, hogy ezeket különösebben kiemelne a meserovására vagy a gyönyörködést rontaná komoly tanítóskodással.

Az írónak ez a nemes törekvése és elbeszéléseinek egyszerű, könnyen érthető előadása méltóvá teszi könyvét, hogy a nép és az ifjuság kezébe eljusson és a lelkekben építő munkát végezzen.

Az egyes regékhez Reithofer Jenő igen szép képeket rajzolt, melyek nagyon emelik a csinos kiállítású könyv értékét és szépségét. A művet a berlini Vögelgenreiter Verlag adta ki, de a Minerva állította elő művészi gondnal. Ára 50 leu.

(dr. k. e.)

Erdély hegyaljai fajhorok!

	Lit. Lei.
Fin. vegyes asztali 1926. évi 20—	
" " pecsenye " " 22—	
Muskotály " " 24—	
Pecsenye 1924 " 29—	

kivánatra mintát küldök.

Unghi Mihály

Aiud—Nagyenyed,

Str. Princul Carol.

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és béléсарukat.

„ZEUS”

Cim: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4 sz.

Művelődési mozgalmak.

Tamásváralja alig 450 lelket számláló kis községünk ifjusága most kezdte meg azt a kulturmunkát, melyet más községek már régóta folytatnak. Április hó 6-án százados ref. iskolájuk javára jól sikerült műkedvelő előadást rendeztek. A helybeli és nagyszámu vidéki közönség méltányolva buzgóságukat, zsufozásig megtöltötte a község háza nagytermét. Előadták: „Borura derü”, „Kata néni libát vesz”, „Tánczos Feri fogsága”, „Ködkirályfi” egyfelvonásos darabokat. Teljes végeladás című monológot. A szereplők már az első alkalommal oly ügyesen végezték feladatukat, hogy megérdemlik, hogy neveiket elismeréssel és dicsérével közöljük. Szereplők: Móricz József, Szabó Eszti, Szilágyi István, Szabó Zsuzsika, Balog Irma, Elek István, Balog Zsigmond, Szabó Rebus, Szilágyi Géza, Szabó Endrás, Szabó Emmus, Barta Pál, Elek Zsuzsika, Balog Károly, Balog Bálint. A betanítás Bodnár László lelkész és Rácz Béla ref. tanító érdeme, kik fáradságot nem kimélve Szabó Antal gondnokkal mindent elkövettek, hogy az előadás anyagilag is fényesen sikerüljön.

A nagyszombati református egyház április 5-én műsoros táncestélyt rendezett, mely mind erkölcsileg, mind anyagilag jól sikerült. Pályi Gizike nagy sikerrel zongorázott, Várady József szavalt a Pályi Gizike zongora és Szabó Árpád hegedű kísérete mellett. Külön hegedű számmal szerepeltek Rápolthy Károly és Szabó Árpád, szépen énekelt Gámeneci Médike. A műsor utolsó pontja Guthi: „Hortyogó masinája”, volt, melyet nagy sikerrel adtak elő: Gámeneci Médike, Hajdu Vilma, Rápolthy Samu és Demeier Dezső. Műsor után tánc volt, jó hangulattal, mely csak reggel ért véget. Az estély érdekében legelőbbit tevékenykedtek Várady József ref. lelkész, Rápolthy Károly és Aszias Gyula ref. presbiterek.

Kultur-esték Bethlenben. A bethleni református földész-egyesület tagjai husvét másodnapján este adták elő a „Sárga csikót” műkedvelőktől meglepő jó előadásban. Mindegyik szereplő igen élvezetes alakítást nyújtott, a szereplők közül így is külön ki kell emelnünk az Icig zsidó alakítóját Nagy Sándort. Jók voltak Gergely Márton, Konrádi Jánosné, Elekes Jenő, ifj. Elekes Sándor, Gellért Pál, Nagy Sándor, Érsek Balázs, Oláh János és Szabó András, mint cigányok. Az előadáson, melyet zsufozott ház nézett meg, jelen voltak Ugron István a Magyar Párt v. elnöke és a Bethlen grófok is. A műkedvelő előadások kitűnő rendezéséért az érdem Kolcza Árpád ref. lelkész és Balázs András ref. tanítóé, akik fáradhatatlan

szorgalommal, munkabírással, s nagy hozzáértéssel tanították be a darabokat s rendezték az előadásokat. Nagy sajnálattal vette mindenki tudomású, hogy Balázs tanító Besztercére távozott s így egyik lelkes vezetőjüket veszítették el benne.

MEZŐGAZDASÁG.

Számítással éljen a gazda!

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A multkori találkozásunk alkalmával együttesen megtárgyaltuk a dolgot, hogy lapja 17 ezer példány körül van a nép kezén: felszólított, hogy írjak cikket a főképpen gazdálkodással foglalkozó olvasó könségének.

Ennél könnyebb sincs, mint néplapnak szokványos cikket írni. Ki lehet lopni még a mult század kalendáriumai-ból, még jobban a régi gazdasági lapokból, a tankönyvek minden fejezete kis ügyességgel formás cikké alakítható. Nehezebben más országok lapjainak kiollózása.

* *

Multkor egy hang ütötte meg egy gyűlésen fületem: Németország 20 mm. szemes termelést elérte!

Igen ám, de ezután mindjárt következik, hogy milyen eszközökkel. Fokozott mű- és istállóirágya játszanak ebben legfőbb szerepet. Ha már most nemcsak a tényt állapítom meg és a leírást: akkor arra fogok rájőnni, hogy ő a 20 mm. gabona áraban 30—40 percenttel többet ér el jövedelemben és istálló trágyát 100 és több százalékkal olcsóbban termel, mint mi, a műtrágyát 20—30 százalékkal olcsóbban kapja. Ez oly úr, melyet nem tölthet be sem olcsóbb földjára, sem éhbéres munka erő.

Én, ki a mezőgazdaság teljes csődjét és meddőségét hirdetem, ily értelemben cikket írni nem tudok.

Hajlandó vagyok azonban arra, hogy gondolkodni és számítani megtanítsam az embereket. Tanulásom és hosszú tapasztalatom rendelkezésre áll mindenkinek, főképpen a szivemhez nőtt — mezőgazdasággal foglalkozó — magyar népnek, kinek anyagi jóléte itt főképpen Romániában teljesen összeesik nemzeti megmaradásunkkal, mert hisz ez a kétmillió medence az, amiből pótolhatjuk az elesett földbirtokos osztályt és a tanult középosztályt, mely a magasabb igények közt nővén fel, csak megtizedelve állja ki azt a hivatást, melyet uralkodó szerepünk veszítése után is, mint a nép vezetőinek be kell töltenie.

E meddő gazdasági időkben én cikkemet, illetőleg a szerkesztő Urhoz

intézett leveletem azzal a reménnyel írom, hogy sok egészséges eszmének fog szülője lenni, mit mind a „Magyar Nép”-nek kell felkarolnia.

Hiszem, hogy meg is lesz hozzá a módja. Kétszázezer szász egy gazdasági néplapot tart fenn, amelyet 13—14 ezer példány számban nyomnak; hát az értelmes haladni vágyó magyar nép nem egy olyan ugar-e 2 millió számával, melyet ha mélyebben számunk jó eszközökkel, táplálunk eszmékkel, lelkét bevetjük nemesített vető maggal, szintén megfogja teremni a maga 260—280 ezer olvasóját?!

*

Sokkal régebben munkálok a népgazdaság emelésén élő szóval, írásban és példával, tudom, hogy az út jó körülmények közt is lassu. Negyven évi megfontoltan haladó gazdaság megettem, vajmi kevés siker, mit szomszédaimnál elértem s így e nagy számokat, amiket a Magyar Népnél olvasókban kívánok, a szív vetette oda, amely szeretné ily vérmes remények betelését. De a higgadt ész sem mond elien, hogy itt okkal móddal sok elérhető, ha viszont a népnél nemcsak észére akarunk hatni, hanem megérzi, hogy szívünk is együtt dobog vele.

*

Számításom szerint mai termelési és kamat viszonyok szerint vett 2—3 éves bival bornyival érem el a legolcsóbb trágyatermelést. Körülbelül 20 leu mm. ja, 100 leu egy 5—6 mm.-ás szekérral. Szóval két-három év előtt, mivel a bivalbornyut más nevelte kárral és nagy veszteséggel olcsón adta el: megtörtént, hogy ingyen trágyához lehetett jutni. De amint erre többen rá adták magukat, annak exportképességet ígérő példányait felhajtották s ma az így szerzett trágya 50—100—200 leu mm.-ként.

A számítások azt mutatják hogy ma a tejet 6—7 leu alul előállítani nem lehet és azt is csak olyan gazdánál, ki minden munkát maga és családja végez el a tehén körül. Itt tehát a trágya előállítási ára: ahány mm. trágyát termelt, elosztva mennyivel adja olcsóbban a tejet az előállítási áron alól, amit csak azáltal enyhíthet, ha a takarmányt előállítási áron alól szerzi be (mint most kukoricánál 420 leu).

Ahol tisztán tenyésztésre megy az állattartás a legelő értékesítése gondolatával, ne is beszéljünk arról, mibe kerül, mert hisz így az élősuly hus 10—14 leuba lévén csak eladható belföldi fogyasztásra, egy mm. trágya előállítási ára elérheti az 50 leut is.

Ezek alapján a különleges viszonyoktól jobbra-baira eltekintve, egy mm trágya árát 25 leuba állapítom meg a trágyatelepen, az az egy pár tehénnel

kivihető szekér 150 leu és így a közep-távolságon míg a határra jut és elteritődik. 200 leu.

Egy három nyomásos gazdálkodó buza alá kivisz kat. holdanként 20 ilyen kis szekérral, ami 4000 leu értéket képvisel. Tehát körülbelül 4 mm. buza, 3 mm. kukorica többletet kellene hogy elérjen. Hol marad ez a valóságtól, amit 1 és fél mm. buza és egy mázsa kukoricában állapíthatunk meg?

Ezek szerint ez a trágyázási mivelet 2350 leu veszteséggel járt az őszi árakat véve alapul.

Ez azt teszi, hogy 1 mm. buza 2100 leu, a kukorica 850 leuba kellene hogy eladódjék, hogy kár ne legyen!

Lehet ezt fordítva is keresni: ha az exportmarha élő kilógrammja 18 leu-
val drágábban kelne el, akkor olcsóbb
buzát és kukoricát termelhetnének.

Igy van ez a mezőgazdaságban minden vonalon s ezen más nem segíthet, mint a gazdaönudat ébredése és megnyilvánulása.

Udvözléttel hive

(Fiálfalva.)

Ugron Zoltán.

PIAC.

Terményárak:

Dicsőszentmárton. 20 literes véka: buza 150—160, kukorica 65—70, zab 45, árpa 70 lei.

Állatárak:

Sertés: tartani való 3—6 hónapos drb.-ként 800—1200, tartani való 6—12 hónapos drb.-ként 1200—4000, hizott süldő élősúly kg.-ként 36—38, hizott öreg élősúly kg.-ként 42—44 lei. Szarvasmarhák: Jármos ökör páronként élősúly, kg.-ként 18000—30000, jó fejős tehén drb.-ként 8000—12000, vagni való tehén élősúly kg.-ként 18—20, szopós borjú drb.-ként 1000—1400, juh drb.-ként 300—400, bárány drb.-ként 120—300 lei.

IPARI ROVAT

Hogyan mentjük meg Erdély haldokló magyar kisiparát? A kérdésre egy nagyenyedi kisbank igazgatója adott csattanós választ. *Szigethy Béla*, a nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R. T. vezérigazgatója százezer lei kamatmentes kölcsönt bocsátott két évi időtartamra a kisváros Iparos Önképzőkörének rendelkezésére abból a célból, hogy az összeggel néhány küzködő kismester boldogulását segítse elő. A csattanós válasza Erdély és Bánság közel félezer magyar pénzintézetének és első sorban a magyar nagybankoknak kell megadniok jövedelmük-höz arányított összegű kamatmentes kölcsönt, amelyet az iparos egyletek

minimális kezelési díj felszámítása mellett osztanának ki a segítségre érdemes iparosok között.

Az Ipari Hitelintézetnek évek óta nagy garral hirdetett olcsó kölcsöneiből a magyar kisiparnak csak az ígéret jutott. Hova forduljanak segítségért, mikor az állam kölcsönt ígér és adót ad? Számíthat-e magyar iparos más pénzre, mint magyar pénzre?

A magyar pénz gyűjtő medencéinek, a magyar bankoknak erkölcsi köteletségük, hogy a nagyenyedi példát kövessék. Erkölcsi köteletségük, amely üzletnek sem rossz. A Wertheim székényekben lustán heverő pénz élni fog a szorgalmas iparos kezében. Élni fog, szaporodni fog a szorgalmas iparos kezében. Élni fog, szaporodni fog és megsokszorozódva visszavándorol oda, ahonnan az útjára indult: a magyar bankokhoz.

Vezérigazgató urak! Mentsek meg a haldokló erdélyi magyar kisipart!

Némegy Gábor.

Drágul a vas. Az új behozatali vámok következtében a vaspiacra is, mint általában minden árunál fejetlen-ség uralkodik az árak kialakulását illetőleg. A kereskedők óvakodnak venni is, eladni is árukat, mert még meg van a reményük, hogy a kormány a behozatali vámot revízió alá veszi. Legtöbbször ezért árukat az eladásnál nem adnak, hanem az áru szállításánál érvényben álló árakat számítják. Az új behozatali vám következtében az árak természetesen emelkedtek nemcsak a külföldi, hanem a belföldi áruk-nál. A külföldi áru egyelőre 20 százalékos drágulást mutat. A belföldön Resica az alapárakat 50 banival emelte, de kilátás van nagyobb drágulásra is, amennyiben az újabb felárak most vannak átdolgozás alatt.

A budapesti mintavásár kilátásai. Az április hó 17-én megnyitott budapesti mintavásár — amint a jelek mutatják — a tavasz legnagyobb üzleteit fogja lebonyolítani. Már a vásár területi nagysága is terjedelmesebb, mint tavaly, ami a kiállító cégek nagyobb érdeklődését jelenti. A budapesti mintavásárnak egyébként a lipcsei, bécsi és prágai vásárok fölött az az előnye is megvan, hogy a keleti államokat illetőleg könnyebben hozzáférhető, centralisabb helyzetű. Ennek tulajdonítható, hogy míg a bécsi és prágai mintavásárt alig 3—4000-en látogatták a keleti államokból, addig ezen államokból a budapesti mintavásárnak már tavaly is közel 25.000 látogatója volt.

Megindult a külföldi csomagforgalom. A postavezérigazgatóság rendelkezésben utasította az ország valamennyi postahivatalát, hogy a vámhivatalok

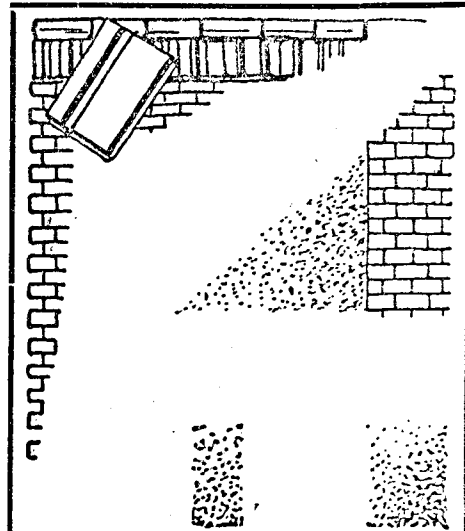
székhelyén működő postahivatalok továbbításra 20 kilogramm súlyig vehetnek fel külföldi csomagokat. Minden csomaghoz szállítólevelet kell csatolni 30 banis okmány, 25 banis statisztikai és 50 banis jótékonyági bélyeggel ellátva, valamint a küldeményről szóló vámnyilatkozatot. Ha a csomagban értékek (részvény, csekk, pénz) is küldetnek a vámhivatalnak, vagy a pénzügyminiszterium valutaosztályának kiviteli engedélyét is mellékelni kell.

Készbőr árjegyzék. Lábastalp 170—180, vache coupon 235—245, chrom. coupon 450. bika lábastalp 150, bivaly coupon 155, bivalynyak 155, vachényak 130—140, vachéhaszék 115—130, bivalytalpbélés 180, lótalpbélés 140, bivalyborjubőr 320—350, lóchevreaux 42—57, marha és borjumlakk 83—110, cseres bocskortalp 180 lei.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. április 24-én.

1 dollár	— — —	= 255—263 lei
1 font sterling		= 1240—1250
1 svájci frank		= 49'20—49'50
1 francia frank		= 8'52—8'57
1 arany márka		= 61'25—61'50
1 lira	— — —	= 10'25—10'36
1 cseh korona		= 7'55—7'60
1 dinár	— — —	= 4'45—4'50
1 osztr. shilling		= 36'20—36'40
270—274 magy. K		= 1

ARANYOSGYÉRESI AGYAGIPAR R.-T.

Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett homonyolt és hódfarku TETŐCSEREPÉT, nem-mál és németméretű FALI- ÉS KUT-TÉGLÁJÁT valamint elsőrendű, különböző méretben készült ALAPCSÖVEIT.

Cég és Iroda Turda-Torda. Telefonsz.: 107.

MULATTATÓ

Uram, vezess!

Járunk-kelünk nagy leverten,
Csendben, búsan szóltanul.

És a szívünk lemondani
Lassan, lassan megtanul.

Addig járunk, addig kelünk,
Hogy ránk borul a setét.

Uram, a te gyermekedet
Vezesd: — fogd meg a kezét.

Az elmulás rémes árnya
Követ titkon . . . a halál!

A nagy csendben, lemondásban
Egyszer csak majd ránk talál.

S észrevétlen, mint halottra
Ránk borítja éj-mezeit.

Uram, a te gyermekedet
Vezesd: — fogd meg a kezét.

Minden, minden csak ellenünk
Szövi gyilkos szálait.

Pusztulásunk ébredésre
Késő lesz, ha megtanít.

Buzgó hitünk kössön össze,
Hogy ne hulljunk szerteszét.

Uram, a te gyermekedet
Vezesd: — fogd meg a kezét.

Ezeréves bús életünk
A mult, jövő bűneit,

Hadd bűnhődje, vezekelje,
Szenvedje meg végre itt.

Tanuljuk meg hön imádni
A magyarok Istenét.

Uram, a te gyermekedet
Vezesd: — fogd meg a kezét.

Csendességünk lágy ölében,
Amig járunk szóltanul,

A mi szívünk élni, vágyani
Talán mégis megtanul.

Csak Te jöjj és vezess minket
Ne boruljon ránk setét.

Jöjj oh, Uram, jöjj és vezess,
Fogd meg mindnyájunk kezét!

„Nem zörög a haraszt, ha nem fujja a szél.”

Bálint Anikó a városból szülőfalujába kifestett arccal érkezik meg. Hazamezőben Sas Erzsé és Fodros Zsuzsi beleszólóznak. Az apa meglátva Anikónak kikent kifent arcát és kipirosított száját, dühbe jön és csak később tér be a házba. Összekorholja leányát és felháborodásában még kitagadással is megfenyegeti. Csak akkor békül meg, midőn Anikó a pultvarban leveti városi öltözékét és lemossa arcáról, szájáról a pirosított és úgy áll ismét apja elé. Így már megcsókolja apja is és a kertbe megy vele, hol Anikó szívét meleg érzés önti el.

III.

Már három napja, hogy honn volt Anikó. Ez idő alatt elmondott anyjának mindent. Elmondotta, hogy az ajak- és arcfestést asszonyától tanulta, aki szép asszony hírében állott és mégis pingálta magát. Különben is, — mondotta Anikó — a városban ki így, ki úgy szépítgeti, kendőzi, festi magát és így nem csoda, ha ő is eltanulta. Még a manikűr szalonba is eljárógatott, ahol a körmelt takarították és fényesítették.

— Nézze csak éd's anyám, mily szépek a körmeim! Éd's apám még ezért is neheztelne, ha meg tudná.

Biri asszony jól megnézte Anikó pirosra festett körmeit és csodálkozását fejezte ki, hogy mi mindenre ráérnek mostanság a városban, amikor olyan nehéz az élet és kenyér után kell mindenkinek futkosnia.

— De mondd csak Anikó szentem, a bal hüvelykujjad nem fáj-e, mert úgy látom, vastagabb, mint a másik.

— Fáj bizony éd's anyám, mert a manikűr-kisasszony egy kicsit megsértette, de az effélére nem sokat adunk.

— Csak ne legyen semmi baj belőle!

— Majd meggyógyul a mosogatással — felelte meggyőzően Anikó.

*

Anikó ujsa azonban napról napra dagadtabb, fájdalmasabb lett, a körömágy mentén gennyesedés mutatkozott és a fájdalom tovaterjedt az ujj egész hosszában, sőt a kéztő is érzékennyé vált. Meleg hagymát rakosgattak reá, hogy az megérlelje és kifakassza, de a fájdalom nőn nőtt és emiatt éjjel a szemét sem bírta lehuyni. Lázás volt.

János gazda megtudott mindent. Amikor már két éjjel elmúlt anélkül, hogy valamit is aludt volna Anikó, a körorvos urhoz vitte el.

— Ni, ni, hát hazajöttél Anikó? Beteg vagy talán?

Anikó megmutatta beteg ujját. Az orvos fejét csóválta és tüstént így szólt:

— Megfertőződött az ujjad manikűrözés folytán!

— Honnan jött reá orvos ur? — kérdezte nagy csodálkozással Anikó.

— A kifényesített és kifestett körmeidről, édes leányom. Persze te is eltanultad urnódtól, hogy manikűr-szalonnál nem is lehet megélni. Ugy-e te?

— Jól mondja orvos ur — vágott közbe János gazda — bár csak jól megpirongatná érte! Hát ha még meglátta volna orvos ur leányomat, mikor hazaérkezett, hogy ki volt pingálva! Az egész falu csúfot tűzött belőle, a csöcseléket majdnem vasvillával kellett elhessegetnem házamtól...

— Ugyan apám, minek mondja el mindezeket az orvos urnak? — szégyenkezett Anikó.

Azért fiam, hogy ne másoktól tudja meg, meg aztán... az orvos urnak jó mindent elmondani...

— No, hagyjuk csak most János gazda, térjünk a tárgyra! — szólt az orvos és Anikó ujját közelebbről megvizsgálta, majd ezeket mondotta:

— A körmődöt el kell távolítanom és újjadon egy bemetszést kell végeznem, Anikó fiam, hogy nagyobb baj ne származzék belőle.

Anikó elsápadt és megkérdezte, hogy másképen nem lehetne-e segíteni rajta?

— Itt orvossággal nem lehet fiam, mert a genyedésnek utat kell nyitni, hiszen már a kéztőizületeled is fáj s ha sokáig késlekedsz, ott is genyedés jön létre, az pedig még veszedelmesebb.

*
... A körmőt könnyen eltávolította az orvos, mert a körömágy genyedése miatt amugy is fel volt lazulva. Az ujj bemetszését érzéstelenítéssel végezte és így Anikót a műtéttel járó fájdalomtól megkímélte. Bekötés után meghagyta, hogy mindennap keresse őt fel kötözés és kezelés végett...

Három hétig járt Anikó az orvoshoz, míg az uja meggyógyult. Az utolsó kötözési napon Bálint gazda is elment feleségével együtt, hogy az orvos urnak véleményét kikérjék az arc- és ajakfestésre és a körömápolásra vonatkozólag.

— Nagy hurokat pendített meg János gazda! — kezdte az orvos — de nem tagadom meg a feleletet. Őszintén kijelentem, hogy arc- és ajakfestésnek nagy ellensége vagyok.

János gazda feleségére és leányára nézett s bal kezének mutatóujját felemelte, jeléül annak, hogy ő is nagy ellensége.

— Manapság azonban — folytató az orvos — nagy divat úgy az ajak, mint az arcfestés, különösen városokban az uralmú osztály nőinél, akik mindenképen szépek szeretnének lenni s azt hiszik, hogy a festék jól áll nekik...

János gazda máját mintha hájjal kengették volna az orvos szavai.

— Pedig aki sok kifestett nőt megfigyelt, megállapíthatta azt is, hogy a sovány nők bíborvörösre kifestett ajkai ugyancsak visszatartók, hogy ne mondjam: undorító. Ezzel szemben a kissé halvány ajkak az arcnak némi finomságot adnak. És lássa, János gazda, mégis milyen furcsa a világ! Festik az ajkukat a nők. Volt idő, midőn az egészséges, piros pozsgás arcot sem tartották előkelőnek, elég uriasnak és manapság mit látunk? Azt, hogy az arcpirosítás nagy divat lett és sajnos, hogy falusi lányaink, akik városokba kerülnek, elmajmolják ezen ezen rossz szokásokat, nem egyszer úrnőjük bosszuságára, akik mindig szebbek akarnak lenni, mint a háztartásban alkalmazott fehér cselédek. Magam részéről tehát azt mondom, hogy sem ajak, sem arcfestésre nincs szükség, mert ha valaki csúf, kipingálással sem lesz szebb, a szép nőnek pedig semmi szüksége sincs effélékre, mert a természetes szépség az igazi, kár azt mesterségesen elrontani. Az a nő, aki sokat festegeti magát, idővel még csufabb is lehet, mert a sok festék árt az arcbőrnek. Különösen sápadt, vérszegény nők szeretik a sápadtságot eltüntetésére a pirosítót használni, amivel pedig csak ártanak maguknak, mert a pirosfesték visszatartja a napfény sugarait a bőrtől és ezáltal a sápadtságot még inkább fokozza. Sápadt, vérszegény nők tehát ne a pirosítóban ke-

ressék a segítséget, hanem egészséges, ésszerű életmóddal, testgyakorlatokkal igyekezzenek arcuk halványosságát eltüntetni!

— De orvos ur kérem, az arcot puderezni sem szabad? — kérdezte sietve Anikó.

— Az archintóport (pudert) bizonyos esetekben szabad használni, de az sem áll jól falusi leánynak.

— Igaz biz' az nagyságos orvos ur, sőt ha tőlem függne az ilyen nőt nem áttalanám mutogatni — felelte nagy nyomatékkal János gazda.

Az orvos ezután magyarázatában a körömápolásra tért át.

— A körömápolásnál legfontosabb a tisztaság. A piszkos körömök utálatosak és undorítóak.

János gazda titokban körmeire nézett, amit az orvos nem akart észrevenni.

— A körömök mosással, szappannal, körömkefével tartandók tisztán. A körömök szabad széle alatt összegyűlő fekete piszkot mindig gondosan el kell távolítani, mert a piszkos körömök betegségeknek lehetnek előidézői. Nem szabad a körömök tulságos nagyra növelni, hanem időnként le kell vágni. Legszebb, ha a köröm szabad széle nem több 2—3 milliméternél.

— A köröm tulságos kifényesítése, a körömlap megfestése — amiket manikűr-szalonokban végeznek — nem szép, mert nem természetesek; a szépséget, — mint mondtam — a tisztaság adja meg. Vannak azonban bizonyos betegségek, melyek folytán a körömök lyukacsossá, hepe-hupássá, repedezté válnak, avagy a természetitől fogva nem szépek, pl. nem elég gömbölydedek. Erről az illetők nem tehetnek.

— Még csak annyit akarok mondani, hogy városokban a tulságosan lábrakapott manikűrözésnek sok nő megadta az árát, mert sokan jutottak már arra a sorsra, mint gazd'uram leánya. T. i. a köröm szépítése közben, ha tisztátalan eszközökkel dolgoznak, kis sérülés esetén is baktériumokat juttatnak be, ami azután a körömágy fájdalmas gyuladását, genyenedését idézi elő, ami tovább terjedhet s komoly veszedelmeket rejthet magában.

Bíri asszony, ki nagy figyelemmel hallgatta az orvos szavait, így szólott leányához:

— Na most már te is tisztában lehetsz és tudhatod, hogy mit szabad és mit nem szabad ezután tenned. Sziveld meg az orvos ur szavait és nem lesz többet olyan semmiségnek látszó dologból oly nagy bajod.

* * *

— Mikorra nő ki a köröm orvos ur? — kérdezte az eltávozaskor Anikó.

— Majd hetek múlva az is kinő és rendben lesz minden.

* * *

Az Olt tulsó partján terült el Bálinték szántóföldje. Anikó az aratás idején mindennap kinn volt szüleivel, de sok segítséget nem tudott nyújtani uja miatt. A szabadban való tartózkodás, a régi emlékek felújítása, a felkelő és lenyugvó nap csodaszépsége, az aratók dala, mind-mind közelebb húzták szívét a faluhoz és lassan-lassan önmaga rájött arra, hogy „mindenütt jó, de legjobb otthon”.

Dr. Gergely Endre.

ADOMÁK

Ugy is jó!

Egy éhes koldus állított be a vendéglőbe, ahol bekebelezett egy csomó ugorkát és aztán egy tejjel tell fazék után nyult.

— Az istenért, — szól rá a vendéglős — csak nem iszik ugorkára tejet?

— Miért ne?

— Mert abból sajt lesz a gyomrában. Az nem egészséges.

— Mi az, hogy nem egészséges — nevet a koldus — hiszen én a sajtot is szeretem.

Ki mit szerzett?

Asszony: Oly sok év óta szakácskodom neked és nem szereztem magamnak semmit.

Férj: Én ellenben szereztem magamnak egy állandó gyomor bajt.

Valami nincs rendén...

A bíróhoz egy veszekedő házaspár jön. A férj elpanaszolja, hogy ma reggel vett két kiló húst és az eltűnt. Az asszony azzal védokezik, hogy a húst a macska ette meg. A bíró erre elhözta a macskát és ráette a mérlegre. Pont két kilót nyomott. Erre így szól a bíró:

— A hus már megvan, de most hol van a macska?

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos ügyről ebben a rovatban óhajtanak felvilágosítást kapni, tudakozódó-költség fejében levélhöz mellékeljenek 10 Leu. Levélüket ugyanis bélyeges válaszbortékkal ellátva mindig megküldjük egy megfelelő szakértő munkatársunknak, s erre a kétfős postaköltségre szükséges a 10 Leu.)

D. J. Zabola. Erdély területén az örökösödés tekintetében még mindig az általános polgári törvénykönyv van érvényben, azzal az eltéréssel, mit egy-két évvel ezelőtt hozott illetékügyi törvény állapított meg, hogy a kincstár nem, mint az általános polgári törvénykönyv a 751. §-ban megállapította, nem a hatodik ág kihalta esetén, vagyis ha dád, illetve illetve ikszüllőknek (nagyszülők szülőknek) nincsenek utódai, hanem más a nagyszülők szülőknek leszármazói (negyedunokatestvérek) megelőzésével öröklő. A végrendelet alapján lehető öröklésnek azonban a kincstár a jogos örökös, nem áll utjában. Örökösödést illeték aránya a rokonsági fok arányában növekszik és így távolabbi rokontól örökösödés esetén beállhat, ha nem is épen szó szerint, az az eshetőség, hogy a kincstár illeték fejében a hagyaték egyharmadát elveszi.

Cs. I. Vadász. Levélből kivehetőleg özv. P. I.-né nem valamely íróje által viselt hivatal után vár nyugdíját, hanem, mint ugynevezett hadtözevegy igényel segílyt. Ilyen segíly a háboruban, vagy annak következtében elhaltak után hozzátartozóknak (özvegyeknek és árváknak) általában jár, de az erre irányuló folyamodás beadásának határideje a múlt évben lejárt. Kívételosen meg lehet ugyan a késedelem igazolása mellett az utólagos kérvényezést kísérni. A kérvényt az illetékes közigazgatási hatóság útján a kerületi hadigondozó hivatalba kell beadni. Az hivatott elbírálni, hogy a haszonélvezetről birt ingatlanok jövedelme mennyiben befolyásolja a hadisegélyre való igényt.

P. I. Méréfalva. Kerítés felállítási ügyben hozzánk Intézeti kérdésére válasz: Amennyiben utcaszabályozásból kifolyólag a hatóságilag megállapított szabályozási vonal bennebb esik mint, a régi kerítés vonala, az esetben az új kerítést csak a szabályozási vonalban állíthatja fel. Azonban ily irányú rendelkezést csak megfelelő közigazgatási határozat közlése és a leszakított területrészeknek kisajátítás útján való kártalanítása mellett köteles túlni. Ha ez az eset nem áll fenn, akkor a telek tulajdonjogából folyóan az új kerítést a régi helyébe felállíthatja.

A Romániai Magyar Dalosszövetségnek, Kolozsvár. A nyilvános látványosságok utáni adókra vonatkozó 1926. évi március hó 26-án megjelent új törvény 1. §-sa a nyilvános látványosságokat 2 kategóriába sorozza és pedig kulturális és szórakozási célokat szolgálókra. Ezen kategóriáknál a dalegyletek, mint ilyenek külön specifikálva nincsenek, mindenestre ezek kulturális célt szolgálnak a szórakoztatás mellett. Az eddigi gyakorlat szerint, amennyiben esetleg a pénzügyminisztérium részéről esetenként külön adókedvezményben nem részesültek — míg a pénzügyi reszort Clujon működött, e kedvezményt ezen reszorttól nyerték — a bruttó jövedelmük után 32 százalékos adót fizettek esetenként. Az új törvény 2. §-sa szerint a kulturális egyesületek 20 százalékos, a szórakozást szolgáló egyesületek látványossága után pedig 32 százalékos adót fizetnek a bruttó bevétel után. Tehát sem az új, sem a régi adótörvényben nincs említés téve, hogy a kulturális egyesületek 5 százalékos adót fizetnének. Azon látványosságoknál, ahol a belépőtíly nincsen, a pénzügyigazgatóság esetenként egy fix adóösszeget is megállapíthat előzőre. Az új törvény 5. §-sa szerint azonban az ezen törvényre nézve később megjelent

végrehajtási utasításban lesz pontosan megjelölve, hogy ilyen esetekben, midőn a fix belépti díjak helyett a bevételek önkéntes adományokból folytak be — milyen fix összegben megállapított adó fog fizetett a bruttó bevétel után. Ezen végrehajtási utasításban bizonyára a dalegyletek, mint ilyenek is megemlíttve lesznek és abban pontosan meghatározva és körülírva lesz, hogy melyik kategóriába tartoznak s hány százalékos adó alá esnek. Az esetleges kedvezményes adó elnyerésére szükséges eljárások és utalgaztatások is ismertette lesznek. Annak idején mi is ezzel a közérdekű ügygel bővebben foglalkozunk.

S. L. Ördögkut. 1. A pénzügyőrségre vonatkozólag: Az 1925. év végén meglevő tényleges létszám az 1926. évi költségvetésben még fel van véve. Szervezetének az egész ország területére való kiterjesztésére még semmi intézkedés nincs téve. Az állami hivatalok újjászervezéséről még a liberális kormány által alkotott törvénytervezetben — mely azonban a parlamentbe benyújtva sem lett — anyi említés van téve, hogy „a pénzügyőrségi testület személyzetének hivatali állásai és rangfokozatai, ami a fizetést illeti, meg kell egyezzen a többi állami hivatal állásaival és rangfokozataival. Ami pedig a szervezetet illeti, majd felállítását „Infinitum” után lesz egy külön törvény részére alkotva.” Mindezek mellett valószínű, hogy csendes ki-mulással lesz a sorsa. 2. A kérdézet tettenérsi jutalékokra vonatkozó értesítésünk a következő: Tudni kell, hogy mely években befizetett bírságból kijáró jutalékról van szó? Az 1921. évi április 1-ig befizetett bírságokra vonatkozó kinnagási iratok, — mint tudhatja — az illető pénzügyigazgatóságoknál tartanak függőben a cluj-i volt pénzügyi reszort 835—1925. évi körrendelete alapján. Az 1921. évi április 1-től 1923. évi április 1-ig befizetett bírságokból a szesadó és italmérés jövedéki és börttermelési adókihágásokra vonatkozó jutalékokat a cluj-i volt pénzügyi reszort 1924. évben már kiutaltatta volt. A többi kihágásokra vonatkozó iratokat az illető pénzügyigazgatóságoknál visszaküldötték. A minisztérium még nem intézkedett az azokból kijáró jutalék kiutalásáról. Az 1923. évi április hó 1-től befolyt bírságokból kijáró jutalékokat a pénzügyigazgatóság előterjesztésére a pénzügyminisztérium utalja ki. Hogy miért késik? Nem tudhatjuk, lehet hitelhiány vagy munkatúlterhelés miatt. (N. I.)

L. I. Kentelke. Az ügyet csak perújítással lehet folytatni tenni. Hogy azonban egy perújítás sikerrel járhat-e, arra csak a tényállás és az első per összes adatainak áttanulmányozása után lehet tanácsot adni. Ügyvéd igénybevétele nélkül egy ilyen ügyet nem lehet elintézni, ezért csak azt tanácsolhatjuk, hogy forduljon ügyvédhez. Ha maradt hagyaték, annak terhére a tartásdíjat felszámíthatja és követelheti.

B. A. és K. S. Kisbacon. Utólag értesültünk, hogy dr. Pető Ignác gazdasága Billéd, Temes megye, foglalokzik *lincoşihirei* sertések tenyésztésével s ezelőtt 2 évvel Magyarországból szerzett be vérfrissítés céljából tenyészapaállatot. (K. F.)

SZERKESZTŐKÖZSÉG

Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 20. L. Legkisebb hirdetés 60 L. Hírlást keresők részére 20 szóig 50 L. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L.

H. J. Vulkány (70 L. tévesen címére írva, most özv. S. S.-nét bevezettük), F. M., J. J. és F. M. Majláthfalva, P. I. Tatrang, Sz. J.

Alsósófalva, R. L. Marosfelfalu, R. J. Görgényhódák, T. A. Aranyosegerbegy, L. J. Szentegyházfalva, K. F. Kötliget, Kr. A. Tasnád (1926. XII. 31-ig rendben), K. G. Csikverebes, özv. F. A.-né Szentegyházfalva, J. D. és Z. F. Homoródszentpéter, Dr. P. T. Középafta, E. Gy. Arad.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Özv. Sz-né Mezőkirályfalva. 130 L. könyvelve, könyv ajánlva IV. 10-én ment ki, nap-tár és a 13-ik szám pótolva. M. B.-Székelyudvarhely, Visszamenőleg küldeni lapszámokat nem tudunk, előfizetés az első megkapott lapszámtól számítva. Sz. J. Alsósófalva. Aki-nek előfizetése III. 31-én járt le, 1926 XII. 31-ig még fizet 100 L-t, az akinek IV. 30-án jár le ugyanaddig 90 L-t, Ebben az 1927-es könyv és fallaptár ára is benne van. L. J. Kentelke. A 150 L-el rendben 1925. XII. 31-ig. Özv. A. E-né Ákos. Szinte részvétünket küldjük, kívánása szerint intézkedtünk, 1926. IV. 15-ig 195 L. hátralék áll fenn. R. J. Görgényhódák. Innen a lap minden héten *szerdán* postára megy el, nem tudjuk tehát gondolni, hogy vasárnapra hogy nem érkezik meg? I. G. I. Porgány. A 260 L. valóban könyvelve van. A. J. A népdalokban van egy-egy kedves fordulat, de közlésre nem alkalmasak. K. P. Ujra virágos ott kinn című versén nem láttuk meg, hogy régiebb idő óta társalog a Muzsákkal. A. Zs. hisszük, hogy verse ügyes szavallással hatást ért el. Nyomatásában igen megmutatkoznának fogyatkozásai, azért nem közöljük.

A „Magyar Nép”-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetéseik.

Ki akar venni olcsón cserép, téglá, vályoggyár telepet, Irjon rögtön levelet jud. Bihar megye Marghita. Nagy Károly címre.

Eladó egy 6 H. P. henzinmotor. Mayerfele, hozzávaló Hofherr 800 mm-es cséplővel, lizemképes állapotban, megtekinthető *Bihari Albertnél Socaciu—Érszakácsi, Szilágyom.*

Magyar Erdélyi 3 éves tenyész-bikák kaphatók Szász József ikndori gazdaságában. Vasuti állomás, Ludosul de Mures—Marosludas.

Vasutállomástól 6 km.-re, országot mentén, körülbelül 10 hold szép fekvésű belső, 8 szobás ur lakás köből, 16 marhára istálló, kicsiszirt cseréppel fedve, gabonás köből, a birtokból 2 hold termő fajgyümölcsös, 3 hold dohánytermőföld, a többi veteményes, olcsón eladó. Cím: a kiadóhivatal 10 Leu portó be-küldése ellenében közli.

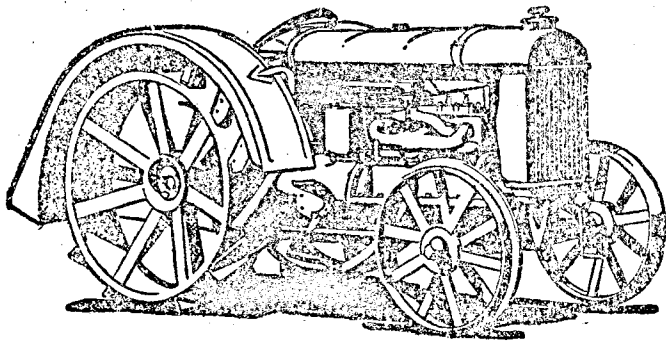
40 éves, nőtlen, földmives iskolát végzett egyén azonnali belépésre állást keres. Cím: Pap Imre Berca—Bere, p. u. Ciumeşti—Csomaköz. Jud. Sätmar.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87. szám.

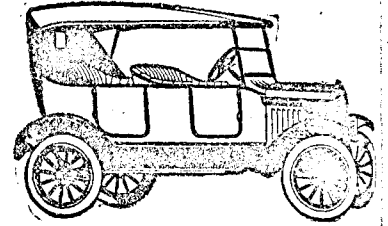
A LEGIZLÉSESEBB NYOM-TATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. 10 CLUJ, STR. BARON L. POP. 5

Agroffera S. A. ezelőtt Schieb gépgyár r.-t.

Tg.-Mures—
Marosvásárhely
Str. Călărășilor 7.

Ford személykocsik, traktorok, cséplő garniturák, legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett, azonnal raktárról szállíthatók. — Benzin, olaj és műszaki anyagok nagy raktára.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennélfogva mint hirdetési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:
Str. I. Brătianu Str. Iuliu Maniu
Király-utca 22. Szentegyház-u, 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR,

„Transsylvania“ Bank r.-t.

ezelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár r.t.

Alapítva: 1872. évben.

Fióktintézetel:

Kézdivásárhely
Cslkszereda
Ditró
Torda

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat és meghitelezéseket.

Vezérképviselete:

A Gazdak Általános Biztosító r.t.-nak

Affiliált intézete:

Parajdi Rézgazdasági Bank, Parajd.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás Király-tér) 7.

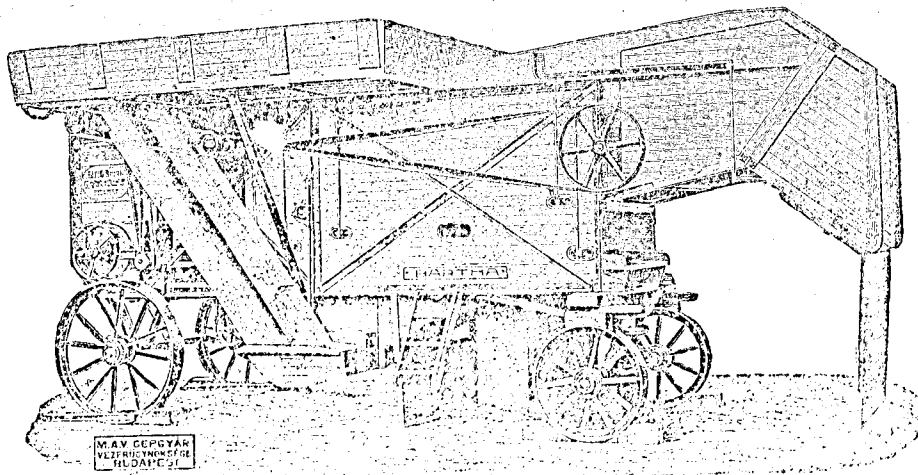
Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Dénes, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetei: Rádófehérvármegyeyel Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Harghita Torda-Aranyos Vármegyeyel Takarékpénztár R.-T. Torda. Udvarhelymegyeyel Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áruraktárai a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámítól átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankeszközt csendősen végez. — Safe deposit. Engedélyezett devizahely!

Megérkeztek a legújabb típusu Máv. cséplők.

Mielőtt vásárlásra határozná magát, tekintse meg azokat. Rivánatra Fordson traktorról, petroleum v. nyersolaj lehamobilokkal párosítom. BARTHA ÁRPÁD géposztálya, S.-szentgyörgy-Sft. Gheorghe.

„Amper“

Égőfűtőberendezés: Székelyhely Géza.
Általános műszaki vállalat
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 22.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkát, valamint villamos gépjavításokat. Ön-működő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.